

Sammanfattning

Bakgrund och utgångspunkter

Antal bidragsberoende människor

Ända sedan den ekonomiska krisen i början av 1990-talet har det funnits ett stort bidragsberoende både i Sverige och Södertälje. 2003 fanns det drygt en miljon bidragsberoende människor i landet och 15 000 i Södertälje. I Sverige bestod den största gruppen bidragstagare, drygt 40 procent, av förtidspensionärer. Av Södertäljes bidragstagare var en tredjedel förtidspensionärer och en tredjedel socialbidragstagare.

Lagen om finansiell samordning

Under 1990-talet genomfördes försöksverksamhet av olika slag för att samordna pengar mellan kommun, landsting och stat. Syftet var att förbättra stödet till olika behovsgrupper och göra samhällsliga besparingar. Försöksverksamheten ledde 2004 fram till att en lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser infördes. Den innebär att den finansiella samordningen ska bedrivas genom ett fristående samordningsförbund där parterna är representerade. En allmän försäkringskassa, en länsarbetsnämnd, ett landsting och en eller flera kommuner får delta som samverkande parter. Försäkringskassan ska bidra med hälften av medlen till den finansiella samordningen, landstinget med en fjärdedel och den eller de kommuner som deltar med en fjärdedel. Samordningsförbundet ska besluta om mål och inriktning samt finansiering för sitt ansvarsområde. Målgruppen är personer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser.

Erfarenheter av lokal samverkan

RUT är en förkortning av utreder och rehabiliterar tillsammans och RUT-gruppen är en samverkansgrupp med representanter för försäkringskassan, arbetsförmedlingen, landstingets psykiatri och primärvård samt socialtjänsten i Södertälje och Nykvarns kommuner. RUT-gruppen arbetar på de samverkande myndigheternas uppdrag och har under de senaste åren tagit flera initiativ till och utvecklat samverkansarbetet mellan myndigheterna.

Storstadsprojekt i det kompletterande erbjudandet

Ett storstadsprojekt som har startat i höst är Kognitiv beteendeterapi och socialtjänst på Vårdcentralen. Det är ett samverkansprojekt mellan landstingets psykiatri och primärvård, socialtjänsten och försäkringskassan och är lokaliserat till de fyra vårdcentralerna i Fornhöjden, Geneta, Lina och Hovsjö. Projektet driver ett förebyggande arbete för att förhindra att besökare med lättare sjukdomssymtom ska hamna i långa vård- och bidragskedjor. Ett annat nystartat storstadsprojekt är Slussen till arbete. Bakgrunden är att arbetslösa, sjuka och socialbidragsberoende människor ofta tvingas uppsöka flera myndigheter för att få den service och hjälp de behöver. Genom att samla den kompetens och de åtgärder som de arbetssökande har behov av kan denna rundgång stoppas. Syftet är att arbetslösa människor snabbare ska komma ut i arbete, kunna försörja sig själva och därmed få ökad livskvalitet.

Slutsatser

I Södertälje och Nykvarn finns ett bra klimat för myndighetssamverkan och flera samverkansprojekt har också genomförts under senare år. Ett problem med dessa projekt är att finansieringen av dem har varit tidsbegränsad och att det är mycket svårt att föra

över projektverksamheten till ordinarie verksamhet när projektmedlen tar slut. Genom lagen om finansiell samordning får de lokala myndigheterna tillgång till en långsiktig finansiering som ger dem möjlighet att samordna sina rehabiliteringsinsatser. Eftersom rehabilitering kräver ett långsiktigt och tålmodigt arbete är det nödvändigt för att skapa en framgångsrik rehabiliteringsverksamhet.

Förslag till samordningsförbund för rehabiliteringsinsatser

Förbundsordning och avtal

Förslag till förbundsordning och avtal framgår av bilaga 1 och 2. Samordningsförbundet föreslås få namnet Samordningsförbundet för rehabilitering i Södertälje och Nykvarn och bildas den 1 september 2005. Förbundets medlemmar ska vara Stockholms läns landsting, Länsarbetsnämnden i Stockholms län, Försäkringskassan i Stockholms län samt Södertälje och Nykvarns kommuner. Förbundsstyrelsen ska bestå av två ordinarie ledamöter och två ersättare från vardera Stockholms läns landsting, Länsarbetsnämnden i Stockholms län, Försäkringskassan i Stockholms län samt Södertälje kommun. Nykvarns kommun ska utse en ordinarie ledamot och en ersättare i styrelsen.

Gemensam kartläggning

En gemensam kartläggning av målgruppen ska göras. Det ska ske genom att en enkätundersökning genomförs bland ett slumpmässigt urval av sjuka och arbetslösa personer.

Verksamhet och insatser

Parterna ska enas om att tillämpa en gemensam handlingsplan för de insatser som samordningsförbundet ska driva nästa år. Storstadsprojektet Kognitiv beteendeterapi och socialtjänst på Vårdcentralen och Slussen till arbete ska drivas vidare i samordningsförbundets regi efter 2005. Huvuddelen av samordningsförbundets arbete och pengar ska dock satsas på rehabiliteringsinsatser.

Personal och organisation

Under förbundsstyrelsen ska det finnas en samordningsstab med en heltidsarbetande chef och en rehab-samordnare och en ekonom/controller på halvtid. Ledningsgruppen på tjänstemannaplanet ska bestå av arbetsmarknadsnämndens beredningsgrupp. Dessutom ska det finnas en referensgrupp och en insatsgrupp.

Uppföljning och utvärdering

Utöver en regelbunden uppföljning ska det finnas en professionell utvärdering av verksamhetsresultaten. För att garantera en oberoende utvärdering med god kvalitet ska den utföras av ett universitet, en högskola eller ett forskningsinstitut.

Översiktlig budget

Samordningsförbundets totala kostnader har beräknats till 5,6 miljoner kronor 2005 och 20,8 miljoner 2006. Det innebär att försäkringskassan ska bidra med 2,8 miljoner 2005 och 10,8 miljoner 2006. Landstinget och de två kommunerna ska vardera betala 1,4 miljoner 2005 och 5,2 miljoner 2006.